

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy hasábolj...
Nagyobb terjedelmű...
Hirdetések felvétele...
Név nélküli...
Kéziratok visszatér...
adatnak.

Előfizetési árak:
Helyben és postán külföldre.
Egy évre...
Fél évre...
Negyed évre...
Egyes szám 5 Kr.
A lap azonnali részét...
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IG.
OSÁTHY K. KÖNYV-
kereskedésben és a szülővá-
rban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában és postahivatalok
nál.

kr.
80
20
60
75
50
30
50
50
50
90
20
50
50

KITÜNTETÉ
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Ulésszak előtt.

A „Budapesti Hírlap” írja.
Kíváncsiak vagyunk az országgyűlésre? Nem. A várakozás reménye nem biztat és a pártoskodás veszekedése nem gyönyörködtet. Megszoktuk a vitákat s azok hevesességének nem tulajdonítjuk az események fontosságát. Mióta küzd a szélsőbal a nemzeti aspirációkért és nem ért el semmit? Mióta ostromolja a mérsékelt ellenlélek Tiszát Kálmánt és nem bukott meg. Mióta támogatja a szabadelvű párt a kormányt feltétlenül s nincs belőle a hazának semmi haszna. A közönségek vaspántjai csak erősödtek a kalapácsütések alatt, a Tisza kormány éllete Lumniczer dokortól függ s az ország jóléte Rothschildnál van bizományba letéve. Egy újságzik és egy országgyűlési beszéd, mindkettő háj, a politizáló publikum mulattatására szolgál, egyébként a világ folyását meg nem változtatja, a mi pedig a szavazásokat illeti, azokat nálunk a minisztertanácsban döntenek el előbb s az országgyűlés csak formalitást végez, midőn a miniszteri előterjesztéseket elfogadja.

Voltaképen tehát a politikai kérdések lényege abban rejlik, hogy mit fognak tartalmazni a miniszteri előterjesztések? Ez iránt sem mi, se a miniszterurak nem tudnak biztosat mondani. Mert ez a kormány olyan, hogy csak Tiszát lesi, az pedig hallgat; de nem ám csupa szinarany, a mit elhallgat s nem pusztá bölcsesség, hanem sokszor gondolathiany, tervtelenség. Tisza ért ahhoz: megoldani a kérdéseket, de felvetni azokat nem tudja. Ő a politikát nem csinálja, hanem intézi, az ügyeket a mint felmerülnek, ügyesen eligazítja, czélokra nem tűz maga elé, nem követ, — de számol az emberekkel és eseményekkel, nem vezeti a nemzetet, csak kormányozza. A Janszki-ügyet, a bolgár válságot hagyta lefolyni, nézte Gesztről, nézte Ostendéből, mikor már megérték, megcsinálta a királyi kéziratot saját maga hasznára — s a magyar hadsereg kérdésének mellőzésére — s meg fogja szavaztatni Bosznia annexióját a császár engedelméből.

Ugyanígy tesz az osztrák kiegyezés-sel. A status quo alapján prolongálja azt tíz esztendőre 1897. évig, s csak azon igyekezik főleg, hogy a kincstár jövedelmeit szaporítsa a vámok és fogyasztási adók

emelésével. Művészet nélkül megkötötte az alkut Ausztriával, s most keveset törődik azzal, hogy lesz, mint lesz; hadd csinálják az osztrákok és veszekedjenek rajta, majd ha csehek, németek, lengyelek és az osztrák minisztérium döntöttek benne. Ausztria követeléseivel szemben, Tisza akkor fog állást foglalni. Jelenleg pedig maga se tudja, hogy az osztrák kiegyezéssel mi lesz? Pedig ez lesz az új ulésszak fő feladata és ezen fordul a Tisza minisztérium sorsa, mert életprinczipiuma ez neki. A horvát kiegyezéssel épen így van, arról se tud senki semmit. Falk mesterkedik benne, mint a regnikoláris deputáció előadója, s Tiszának ő szolgál engedelmekkel a horvátok részére. A miniszter majd megfontolja, hogy kormány-érdek-e a kívántakat megadni, vagy sem, s a mint határoz, akként tesz az országgyűlés.

Sok képviselő beszámolt, miniszter egy se. Még a beszédes Trefort se mert nyilatkozni a szőnyegen forgó kérdésekről. Nagyváradi választói is hiába várták a szabadelvű miniszterelnököt, ki egykor szokásáról, a néphez szólni, egészen letett. Mióta kabinetpolitikát csinál, az óta tesz így. Apponyi is kerülte a nyilatkozást Jaszberényben, pedig még nem is miniszterelnök. Horváth Gyula leleplezéseire vagyunk utalva. Legnehezebben esik a hallgatás Szilágyinak; alig várja, hogy saját szónoklatát hallhassa.

Mi pedig csak Szapáry iránt érdeklődünk. Nem a beszéde iránt, — hanem a budget, a deficit és a fedezet módja iránt. Ez már valami. Nem döglött ló mint a Janszki-ügy és a bolgár kérdés, melyen lovagolni nem lehet, — hanem létkérdés az államra és minden egyes adófizető polgárra nézve ebben az inséges esztendőben.

Szapáry az egyetlen miniszter, kinek tervének muszáj lenni, mert pénze nincs. Ha nem tud teremteni, megbukik ő, de nem Tisza. Iparkodni fog tehát és mi már előre felünk svadájtól. A pénzüiri deficit szörnyűkődni fognak a legbensőbb mamelukok is, de az új kölcsön és egyéb üzletek kilátásai rózsás reményekre lelkesítik a kormánypárt legkülönb tagjait is, s ha a tözsdek megnyugtatták a parlamentet, szent a béke és barátság.

A bolgár forradalom.

A Daily Newsnak jelenti Szófiából, hogy Sándor fejedelem lemondását a nemet és az orosz konzul nyilatkozatai sietteték. A fejedelem vonakodásának az orosz okkupáció lett volna a következménye. Anglia képviselője kabineje nevében igyekezett ugyan a fejedelem maradásra bírni, de hasztalan. A fejedelem még a szobranje összejövetele előtt fog elutazni Bulgáriából. A bolgár kormány nem ellenzi az orosz hadügyminiszter kinevezését és az orosz tisztek visszatérését, ha a czar biztosítja Bulgária függetlenségét.

Szófia, szept. 7. Bogdanov orosz konzul tegnap délután a fejedelem palotájában, tudatva Sándorral, hogy kormánya kivánságára meg néhány napig Szófiában fog maradni; míg megérkezik a czár küldötte, hogy a rendet helyezze. Oroszország nem Dolgoruckij herceget fogja Bulgáriába küldeni.

A bolgár kormány azt is kikötötte, hogy mindazok, kik résztvettek a fejedelem érdekében az ellenforradalomban, büntetlenek maradjanak, a tisztek és hivatalnokok pedig meghagyassanak állásaikban.

Nekudov és Bogdanov az ország határáig kísérik a fejedelemet, kiük elutazása alkalmából nagyszertű óráczók fognak rendeztetni.

Páris, szept. 7. A Matin levelezője beszégetést folytatott a fejedelem hívével, Ferencz József herczeggel. Ez többek között így nyilatkozott: A fejedelem már Lengyelországban sem ringatta magát illuziókkal. Tudta, hogy a trón nem fogja tovább megtarthatni, de hogy katonai becsületének eleget tegyen, szabadon akart visszatérni az országba, hogy onnan szabadon távozhassék. Midőn a fejedelemet Ruszcukban az orosz konzul is udvozolta, újbol remélt és táviratozott a czárhoz. De reménye elűnt, midőn értesült, hogy a hadsereg mint viselkedett az államcsíny alkalmával. Beátta, hogy többé nem uralkodhatik, mert bizalmát a hadsereg iránt elvesztette.

A fejedelemre az is nagy befolyással volt, hogy Nemetszország öt tejesen atengedő Oroszországnak. A fejedelemhez érkezett hírek megerősítik, hogy Bismarck el akarta vállalni a közvetítő szerepet, de Vilmos császár szemelyesen közbelepett, mire a fejedelemet, mint a béke zálogát, leföldözték Oroszországnak. Ferencz József herczeg arra is figyelmeztette a levelezőt, hogy mennyivel alább hagyott a nép lelkesedése, a mikor a czár vánsza köztudomásúvá vált. A herczeg aztán így folytatta: „A szófia nemet konzulátus kitűzte ugyan lobogóját, de a nemet konzul tal volt. Ez igen bosszantotta Sándor fejedelemet. Szóval a helyzet tarthatatlan volt. A fe-

jedelem elutazása bizonyára szerencsétlenség lesz Bulgáriára. Legyen meggyőződve, hogy a bolgár Bulgária korszaka véget ért és kezdődik az orosz Bulgária korszaka.”

Szófia, szept. 7. Milán király meleg hangon táviratot intézett Sándor fejedelemhez, tudatva vele, hogy a határon csapatokat helyezett el megakadályozandó a lázadó csapatoknak Szerbiába való átszökését. Ertesíti erről a fejedelemet, hogy elejét vegye minden félreértésnek.

Szófia, szept. 6. (Esti 11 órakor.) A Havas-ügnökség jelenti: A miniszterek és valamennyi pártok kiválóbb képviselői közt ma folytatott tanácskozás, egyhangulag azon nézet nyert kifejezést, hogy szükség van az Oroszországtól irásbeli választásra nyerni azon politikai ravonatokozólag, melyet ezen állam Bulgáriával szemben követni szándékozik. Az orosz konzul megígerte, hogy a hozzá intézett sürgönyt másolatban közölni fogja. A gyűlés valamennyi tagja hűséget fogadott a kormányzó tanácsnak és a miniszteriumnak, melynek megalakítására felkérték a fejedelemet.

Szófia, szept. 7. Sándor fejedelemnek a tisztekhez intézett beszéde után tegnap több tiszttársak tákárdészt intézte hozzá, vajjon elfoglalná-e ismét a trónt, ha a szobranje utójból megválasztaná? A fejedelem e kérdésre igen nyelválaszolt.

London, szept. 7. Az alsóház mai ülésében Fergusson kijelenté, hogy a kormány nem bir tudomással Európa délkeleti részének a hármasszövetség által szándékolt feloszlásáról. Bulgáriának Oroszországtól való okkupációja vagy orosz kormányzó által való kormányzása oly föltevés, mely egy hatalmas külön ténykedésére van alapítva, mit a kormány nem tarthat valószínűnek. Thornton konstantinápolyi nagykövetet távollétében Fane (?) helyettesíti.

Szófia, szept. 7. (Délölt 11 óra 55 perczkor.) A kormányzó tanács megalakult. Tagjai: Sztambulov, Mukturov és Karavelov. Az új kormány következőképen alakult meg: Radostavov miniszterelnökség, Stojlov igazságügy, Nacsevics külügy, Geschov penzügy, Ivanov közoktatásügy és Nikolajev hadügy. A fejedelem délölt fogadta az új kormány tagjait és a hatalmak képviselőit.

A fejedelem valóságos ülésglom-Palánkából fog proklamációt kibocsátani, a hovádelután felhárunkor elutazik. A kormányzó tanács, több miniszter és számos tiszt a fejedelemet Lom-Palánkába elkísérik.

A magyar főurak, kik Sándor bol-

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Mehet...

— Tarcza a vaspalya udvarból —

A vonatvezető kevéstől is megért mindent. Csak egyet intett szemével az a fiatal, elegáns férfi, aki egy másod osztályú kocsi ajtajától állt, hogy a fiatal pár után azonnal be is csukdjék.

Utazók jönnek, egyenkint, párával, csoportonként. A kálauz viszi őket előre-hátra. Az elsőosztályú utazókat fölsegít, a másodosztályúkat belepáresre kerli föl, a harmadik helyen utazóknak megmutatja, hogy hova kaspakodjanak föl, a negyedik osztályúcsokat pedig beütközteti.

Néha megtörténik, hogy egy utazó a maga fejtől akar eligazodni s kezdi próbálgatni annak a kúpenak a kilincset, amelybe az emittett pár elhelyezkedett. A kálauz nyomában ott terem, elcsipi az illetőt s betuszkolja a lehető legudvariasabban oda, ahova annak legkisebb ködve sines bemenni.

A peron egyik oszlophoz pedig egy fiatal ember támaszkodik, aki oda se néz ennek az előre-hátra szaladgáló tömegnek, ezre sem veszi, mikor a vasuti hordár egy utazóbörönddel oldalba löki s csak akkor ocsuik föl elmélázásából, mikor a pályaudvar kapusa hozzámegy s megkérdezi, hogy va-e beletpi jegye a pályaudvarba és megnyitják, mikor kap egy hatost. A fiatal ember olyan reszkető kezzel adja át azt az egy haszontalan pénzdarabot, mint ahogy a fukar adja ki aranyait. A portás is azzal a gondolattal fordít neki hátat, hogy vagy javíthatatlan zsugorival volt

dolga vagy egy olyan emberrel, a kit kegyetlenül ráz a megé. Amivel azonban ő épeneséggel nem törődik.

A fiatal ember visszatámaszkodik az oszlophoz, s homlokába huzott kalapja alul annak a kúpenak az abjakat kémleli, ahová a fiatal pár ücszallott. Most éppen egy kizsaradt, göyalatbu arszlan hagott föl a kocsilapcsore s monoklis szemével besandit a kúpe belsejébe. A kálauz azonban ott terem, teszálásra bírja s félrevonja, valamint sug a fülebe. Mire a megasztalt testü gavalier csunyaül félrehuzza szájakadt ajkait s aztan nagyot csettent nyelével s hegyes könyökével úgy odaiba löki a kálauzt, hogy az majd a kocsi közé esik. A koczkas utazó ruhába ötozoit kóro pedig nevet hozzá, mely úgy jön ki, mintna valami száraz dolog zorogva, aztán beülteteti magát a szomszédos kúpeba s azon kezdi mindjárt hogy a kóziahoz nyomja a fület s elkezd hallgatozni.

A fiatal ember pedig, ott az oszlop mellett, beharapja alsóajkát s idegesen veredő láb-szarát sétapacizájával, melyet rendkívül szeretne a koczkas ruhaju kóro derekához verni, a miért olyan szemtelenné rohogott.

A kóro fellepésének másik következménye pedig az lett, hogy az emittett kúpe ajtóabaká egyszerre — elzöldült a függönytől, melyet odabenn leeresztettek, a nyilvánosság teljes kizárása végett.

A fiatal ember szeméből, miutha ennek a zöld üggyönynek visszénye verődött volna vissza, olyan zódes láng csapott ki. Ugyanakkor mintha valaki hátúiról előre tolt volna, ösztökeire, biztatva, hogy rohanjon oda ahhoz az ablakhoz, üsse be ökövel az üvegáblát, tepeje le a függönyt s kénszerítse azt a nót, hogy még egyszer a szeme közé nézzen.

Már épen engedni akart ennek a lázító ösztönnek, mikor az illedelm, a jó társaságból való ember oldala melől soha nem tagító eme szílv-órángyai egyszerre karon fogta s visszatartá: „Legy eszedben, fiu, sugta fülebe. Ne csinálj botrányt. Ha mar szerencsétlenné lettel, ne legy nevessegesed is.”

A fiatal ember hejyen maradt. Lehunyta szemét egy pillanatra s csak arra riadt föl, mikor másodikát csegették. Sirást hallott maga mellett, odanzett s látta, hogy egy fiatal, ványadt nőcske, ki inkább nezzet ki maszkirozott gyermekéanyusk, egy nagy, szélesvállu terü keblere borulva sirdogál. A férfi lenajolt hozzá, megcsókolta homlokát s átadta őt egy öreg nőnek, ki szintén könyezett. A férfi leült egy kocsiosztályba s onnan nezzet vissza arra a kis törékeny tesü asszonykára, kiük szeméi a sirás-és virasztásoktól mélyen beestek üregükbe. A férfi megpróbálta biztatoan mosolyogni a siró nőre, de a mosoly rosszul ütött ki, rozsz, szétszakadt álarcz volt az azon az arczon, melyet egy reménytelen betegség csaknem megfektetett.

A fiatal ember megértette a jelenetet. A férj furdóbe utazik, ami anyji, mint megapellálni a halalos iteletet egy utolsó foromhoz. Ápolásban már kimerült nejet idehaza hagyja erőszakokkal, mert az menni akart vele, menni s ha kell veie halni meg... A fiatal ember nem tud megindulni ezen a szomorú jeleneten. Ezek az emberek — így okoskodik — boldogok voltak, s jölet selyemvánkosán heverve — ölelték egymást s a gyönyört óráról órára itak egymás ajkairól... Hiszen fiatal házasok voltak s úgy látszik, szerették egymást. Csók ölelés, kéj volt egész eddigi életük, míg vegre jött egy sápadt, rideg vendég a nászszobába, széthuzta az ágymenyezet függönyeit,

fagyos kezével megérintette a két lángoló testet, lefejtette az ölelő karokat, szétválasztotta a párt s az egyiket durván odadobta a betegágyba, a másikat beletaszította az ágy mellé az ápolói székbe... Most szenvednek s kétségbeesztik őket a gondolat, hogy elvesztik egymást örökre, soha nem fognak többé egymás keblén vonaglni a gyönyör önéledtetésében... A fiatal ember arra gondolt, hogy ha ezek az emberek sajnálatra méltók, mennyivel sajnálatraméltóbb ő, ki szintén örökre elveszt valakit, az egyetlen szeretett lenyt az éleiben, akinek csak a kezét érintette egyszer s aki ez egyetlen érintésével betegé, nappal álmódzó éjjel virasztó boldogtalanná, sorsot átkozó, embert kerülő, lázas aggyal az örüléshez közeljáró nyomorultta.

E pillanatban is, amint harmadszor kordul meg a jelző harang, mintha koponyájára mérték volna ütéseket az ércütövel, össze-rezcent, agyától a szívéig nyíllalott le valammi...

A kis sápadt asszonyka is megtántorgott a harangszóra s oly közeljutott a fiatal emberhez, hogy finom felöltője annak porköpenyéhez ért s ha az ifju nincs úgy elfoglalva saját szíve gyötrelmével, érezte volna azokat a konvulzív rohamokat, amik ezt a tevékeny, finom kis testet abba a divatos, pompás ruhában, összerázták... Hanem a fiatal ember saját magáról sem tudott semmit, egész mivoltját megbénította az a mély megdöbbenés, mely az egész életre elhatározó, nagy csapások beakövetkezése előtt lesújtja az embert.

Tehát elveszti őt örökre, reménytelenül... E pillanatban még ott van tőle néhány lépésnyire, együtt egy férfival, aki még nem vette őt birtokába. De birtokába fogja

gár fejedelem üdvözlésére Szófiába rándultak, már részint hazakerestek, részint urban vannak haza fele. Gróf Zichy Jenő, ki hétón jött meg, az expedicióról néhány érdekes adatot közölt a „Pesti Napló“ egyik tudósítójával. Szerbiában mindenütt nagyon előzékenyen fogadták a magyar főurakat, még pedig Milán király határozott kívánságára; a király intézkedett, hogy az utasoknak csendőri álljon rendelkezésükre s a közsegek előjárói előre értesülve legyenek. Szivicza és Szófia közt egy majorságnal Zichy Jenő és Pejacsevich Gábor grófok uri embereket látván s kiszállván a kocsiból, azokkal beszédebe eredtek; bolgár tisztviselők voltak a készséggel adták meg a szükséges felvilágosításokat. Baró Uchritz Zsigmond és gróf Bathányi Elemér nem követték e példát s egyenesen Szófia felé hajtottak, a mi egy kis kelemetlenségbe keverte őket, hol hosszas öngazdálkodás volt szükségük, csak késő este kerültek az Unionklubba, hol társaikkal együtt szállva voltak. Másnap Popoff őrnagyot látogattak meg, ki meghatottan mondott a köszönetet a magyarok rokonszerevéért, gróf Zichy Jenőnek emléket adta arczképét is és érdekes részleteket beszélt el az összekövőről, kik őt is börtönbe vetették, aztán miniszteri tarczával csábították, mikor pedig elerők fordult a nép, „nyitva felejtettek börtöne ajtaját“. Egész Bulgáriában nagy a csud s az utasok úgy látták, hogy a nép nem igen lelkesedik Sándor fejedelemért, az orosz rubel pedig folyvást csuvalja a hangulatot, Bogdanoff orosz konzul maga osztogatja a penzt. Sándor fejedelemmel a magyar urak mindjárt bevonulása után tisztelgették s a fejedelem, bár nagyon el volt csigázva, igen szívesen fogadta őket. A tisztelgés napján aztán utra keletek haza fele. Az ottani távirati viszonyokra jellemző, hogy több külföldi lap levelezője megkérte gróf Zichy-t, vinné el távirataikat a szerbiai partba, mert Szófiában nem boldogulnak; a feladott sürgöny harmincz óráig elintézetlenül hever, aztán visszaadják, mert a cenzur nem engedi elküldését. Így aztán gróf Zichy Jenő Piroban nem kevesebbet mint 5757 szóbeli álló táviratokat adott fel különböző lapok részére, s ez eltarított egy egész éjén át, mert a piroti táviró tisztje nem tudnak idegen nyelven.

A romániai antiszemita kongresszus, szept. 7-én nyit meg Bukarestben az ottani tudományok akadémia dísztermében. A megnyitási ünnepélyen a román főváros elegáns nagy közönsége vett részt. A szónokok beszédeit lelkesülten éljenzte és tapsolta meg a jelenvolt halgatóság. Beszéltek Morin szerkesztő, De Baz hírlapíró, Komlósy Ferencz magyarországi képviselő, Gergelyi szenátor, Polichronidi szerkesztő. Mindannyian az antisemitizmus szükségességét, jogosultságát fejtegették, a jelenvoltak zajos tetszésnyilvánításai között. Este ülés volt, a melyen egy általános antiszemita szövetség megállapítása iránt voltak tárgyalások. A magyarországi antiszemita pártot a bukaresti kongresszuson Komlósy Ferencz országgyűlési képviselő és Perovay Ádám képviselik.

Herczeg Liechtenstein Alfred kilépése az osztrák képviselőházból és a stájer tartománygyűlésből nagy feltűnést okoz az osztrák politikai körökben. A herceg egyik döntő befolyásu tagja volt a konzervatív-katolikus pártnak és elnöke a centrum klubnak. Választóihoz inteztet leveleiben azzal indokolja visszavonulását, hogy családi birtokainak kezelésére több időt kell fordítania; buzdítja párthíveit, mutassák meg utóda választásánál, hogy Stájerország katolikus parasztsága rendületlenül ragaszkodik eddigi zászlójához. Ha választanak is hasonló elvűt, azért az osztrák konzervatív-katolikus párt mégis

venni, hiszen mindenki arra készítette, hogy azt tegye, jogot adva és akámat nyújtva arra.

Vedd őt birtokodba! Mondták a szülők, akik a leányt hozzájáróskolták.

Vedd birtokodba! Szólt a pap s megáldotta a szeretetlen házasságot.

Vedd birtokodba! Gondolta, ha nem is mondta a kalauz s rájuk csukta a kupaajtót.

Siess, vedd minél előbb birtokodba! Szólt a jezőharang ércnyelve.

Mindenki odatéli őt annak az embernek és ő neki nem volt és nincs bátorsága azt mondani: Nem, én nem engedem magam odaítéletni senkinek. Én azé leszek, akinek magam adom oda őt magamát. Ő nem mondta s nem mondja ezt, ellenáll, de megtörik, szenved, de tur, telesírja menyasszony keszkenőjét, haem azért felül a vasutra s elmegy nászutra azzal a másikkal.

A kalauz megáll éppen a fiatal ember, a boldogtalan szerelemes előtt s vigan, mint ki a nászúpepet vezényel, odakialt a masinisztanak: — Me — het! . . .

A gőzmozdony vasorrlikai szuszogni kezdenek az erőlködéstől s forró gőzt fujnak az érszörny dübörgő melléből. . . . Az érczerekek csikorognak. . . . A vonat megindul.

E pillanában egy kissé felrehabuzódik az a bizonyos zöld függőgyű s a fiatal ember egy kis kéz vekony, leher ujjait látja s csak homályosan egy halvány arcot, de azt verének minden csepjével, minden idegszállával, egész megrendült lelkével érzi, hogy a zöldes homályon át két szem néz reá — vegbucsut, utolsó Istenhozzádot intve.

csak ne hezen fogja ki hevernie vesztését.

Jégbiztosítási szövetség.

Az emberi munkásság minden terén többé kevésbé kifejlődve látjuk az egyesülési törekvést, mely korunk egyik irányezsméjét képezi. Alig van egy ága a kereskedelemnek és iparnak, mely a társulás által lendületet ne nyert volna.

Hazánk nem zárta el magát ezen eszmének, melynek nyomát találjuk mindenhol a gyakorlati életben. A czél mindig ugyanaz marad, t. i. az erő összefoglalása, csoportosulás által segíteni az egyes osztályok vagy ügyágak bajain, hiányain.

És miután hazánkban a földmivelés képezi a legfontosabb nemzetgazdasági tényezőt, ezen terén kiváló szerepre van hivatva az egyesülés.

Aug is van vármegye, hol legalább egy gazdasági egyesület ne léteznék.

A gazdaközöniség, legkivalóbb tagjai által kormányozva, oda törekszik, hogy a gazdaságban mindenemű javításokat hozzon létre és annak terain könnyítse.

Ezen számos gazdasági egyesületnek élén áll a közpomban a „Magyar gazdasági egyesület“ Budapestben. Mindenki előtt tudva van, mily számos hasznos intézkedést közönségünk eme egyesületek h a z a f i a s működésének.

Tény az, hogy ama sok teher mellett, melyek a gazdaközöniségre nehezdednek, a vetéseknek jégkár eleni biztosítása jelenekeny szerepet játszik, mert a gazdára nézve majdnem elodázhatlan szükségét képezi.

A gazdasági egyesületek eme általános érdekelni fogva, már régóta foglalkoznak amaz eszmével, mikéint lehetne a földmivelés eme terhen is könnyíteni.

Az első lépés, melyet a gazdasági egyesületek ez irányban tettek, az volt, hogy majdnem kivétel nélkül szerződési viszonyba léptek magyar biztosító társaságunkkal.

Kettefe elnyert szerzetek eme szerződésekkel; az egytelnek magának, gazdasági cseleklora fordítandó százeleket kötöltek is a befolyt díjakból; és az egyesületi tagoknak bizonyos eleműket a rendes biztosítási díjtelekkel.

De a terményárak fokozatos alábbszállása folytán, az előnyök ma már elégtelenekek tartanak.

A magyar gazdának miután csak úgy képes terményével sikeresen kilépni a verseny piacára, ha produkciójának költségei mersekeltek, ezek csökkentésére kell főfigyelmet fordítani; és miután a biztosítási díjak is produkciójának költségeit képeznek, ezek leszállítására irányult általános törekvést igazoltnak kell elismerni.

A gazdakörben és a vidéken is, több gazdasági egyesület kebleiben gyakori megvitatás tárgyát képezte a biztosítási ügy.

Miután a tűzbiztosítási díjak, a jégdíjakkal arányosítva csekélyek, és a gazda évi kiadását nem terhelik érzékenyen, első sorban a jégbiztosítás olcsóbbá tétele felett tanácskoztak, oly eszközt keresvén, melylyel a jégbiztosítás olcsóbbá tételre, általánosítható, mindenkire nézve könnyen hozzáférhető legyen.

Beszétek a kénszerrel és kénszer nélküli államostásról, a kölcsönössegéről; de az első számos akadályba, és alig lekuzdható nehézségekbe ütközök; a másik pedig az egyesekre nagy anyagi kockázattal van összekötve melynek előzőr határt szabni nem is lehet; úgy hogy ezen érvelesek folytán az ügy a tanácskozások stáduánul nem haladt.

Egy középutat, egy minden igényt kielégítő eszközt kelte találni és vegre f. é. május

Mintha megszokadt volna szívében, valami, odakapott. Aztán valami szürke köd tánczolt szemei előtt s különös rugást, keringést érzett agyában. Majd meg mintha sikoltást hallott volna, az ő sikoltását, a mire aztán mintha rohanni akart volna, hogy felugorjon a vonatra s kiszabadítsa őt a rabló körmei közül. . . . Megszédült, ennyi volt az egész. A vonat már kigördült a pályaházból. Különös. . . . semmit sem hallott a tavozó dübörgésből. Még mindig az az egy szó csendett a fülébe, hogy: Mehet! . . . Csakhogy mintha ennek ma s é r t e l m e lenne, ilyen forma: Mehet, itt maradhatsz, elveszhatsz, jó fiu, a te életed olyan szétfeszülő semmi, mint az a fehér füst, a mit a mozdonykémeny hátrahagyott a szelek játékaul.

A fiatal ember már megfordult, hogy elpárolgjon ő is, mint az a másik semmi, a füst: mikor észrevette, hogy ismeretlen szomszédúja, a kis balavány asszony, a ki meg mindig szobor mereven nézett a vonat után, egyszerre megtáncorog és elesik, ha föl nem fogja karjaival. . . . Ketten vezették ki az öreg nővel a szegény kis szomorú nőcskét s úgy tették föl a pompás fogat selyemülésébe, mint valami beteg gyermeacet, ki tehetetlen önmagával.

Nemde különös, hogy két év mulva ez a boldogtalan fiatal ember s ez a viganlátalan halvány kis asszony, egy gyászév után ugyan ezen perronon száltak be egy első osztályú kupéba s a kalauz nekik kialtotta vigan, hogy — Mehet.

Vasutas.

havasban az „Országos gazdasági egyesületek“ nek a szövetezeti ügyben tartott ülése alkalmával megszűlemlt azon eszme, mely az általános kívánalmakat leginkább kielégíteni van hivatva.

Ez az a szövetezeti forma, mely olcsó díjak mellett a szövetség tagjainak a teljes üzleti nyeresémet átengedni és a tagoktól egyelőre meghatározott, esekélynek mondható kezességen kívül (12 évi biztosítási tartamra. . . csakis egy évi díjösszegnek megfelelő készfizető kezesség) még a legnagyobb veszteségek esetére sem követelhet díjtanfizetést, díjmentést vagy bármily formában veszteség megtérítést; miután a magyar biztosító társaság valahajra magára a kezességi összegeken túl előfordulható veszteségek fizetését.

Az üzleti nyeresémet kizárólag a szövetezeti fogja illetni.

A nyeresémet fele része egy, a szövetezeti tagok tulajdonát képező kamatozólag kezelendő tartaléktökére fog fordítottatni, mely 12 év után kerül fölcsúszásra a szövetezeti tagok közt, befizetett biztosítási díjak arányában.

Ha a tartaléktöke a szövetezeti egy évi díjbevetelének összegére emelkedik, a szövetezeti tagok kezességi kötelezettségének ereje és erőnye megszűnik, miután azt ilyképen kiegészített tartaléktökére póolja.

A nyeresémet máik fele, minden üzletév lezártaival osztalek gyanánt fog fölcsúsztatni a szövetség tagjai közt oly formán, hogy a reá következő évben az osztaleknek megfelelő összeggel kevesebb díj fog általuk fizetett.

A szövetezeti tagoknak a kezesség viselése által evallalt kockázata, nem képez komoly áldozatot, mert a jelentékenyen leszállított díjakból eredő megtakarítás, mely ré- szükre 12 éven át biztosítva van, többszörösen felülmúlja a közsegi összeget, azaz az egy évi díjat.

A kezességi biztosíték, habár nincs készpénzben befizetve, az alapítókét helyettesíti; és hogy ezen alap elegendő lesz, mert bizonyos, hogy a szövetség egy milliót jóval túlhaladó évi díjjal fogja működését megkezdhetni, bizonyoság rá sok biztosító-társaság, mely ennél jóval csekélyebb alapítóké mellett többféle biztosítási ágat kultivál.

Igaz, hogy a veszteség nagyobb alapítóké mellett sincs kizárva és ezt taustítja sok el- túnt biztosító-társaság sorsa.

De az ily társaságokat nagy részben nem az üzleti veszteségek, hanem a hiányos kezeléssodorta el.

A szövetség kezelése, csekély jutalék mellett az első magyar általános biztosító-társaságra bízatik.

Bátran állítható, hogy jobb, avatottabb kezekre nem tételhetett volna le a jégbiztosítási szövetség ügyvezetését, mert ezen társaság 29 évi fennállása óta bebizonyítja, hogy nálá az értelem és kifingálatlanság egyaránt meg vannak és a takarékossgot is mindig szem előtt tudta tartani.

Ezen elvek a szövetségnek is meg lesnek honosítva.

A magyar társaság hosszú évi tapasztalatával a 4000-ból álló éves ügynöki karral és egész nagy apparátusával fog a szövetség közre működni.

A szövetségi tagok közül egy elnök, két alelnök és 42 tagból álló vizsgáló és felügyelő bizottmány fog választatni.

Ezen testület fog a szövetség erdei felett öröködni, ez fogja az ügykezelést és könyveleket hármikor, a mérleget és a zárszámadásokat minden üzletév végén megvizsgálni és vizsgálatának eredményét a szövetségi tagok tudomására hozni.

Es miután a károk rendezése a szövete-

Szöke leány, barna legény.

„Nem szeret már többé“ S a leány elhitte. . . . Egyre busult — egyre hervadt, — Meghasadt a szíve! Kong a harang busan, Felzokog az ének! Hervadt rózsát — szök e lánykát Aludni kísérnek! . . .

Barna legény busul A kicsi sirhantón Vere csordul . . . „Szöke angyal Én is veled alszom“ . . . Kong a harang busan, Felzokog az ének. . . . Törött szívet — barna legényt Aludni kísérnek! . . .

Aszalay Dániel.

A V A K.

(Francia regény.) (VIII. közlemény.) VI.

Az ember ritkán szokta számításba venni a gyermekies esetlegességeket, a családásokat, melyekkel az élet ösvényein találkozók.

Festönk azt hitte, hogy utjában rablók- kal kell küzdenie, havasok allanak gátóláig elébe s borzasztó, zivatros éjeken kell, majd tova botorkázania, de azt csakugyan meg sem álmódta, hogy a k e n y é r n e k szükségét lássa.

Egyetlen korcsmáka sem mert betekinteni, mert nem volt pénze.

Bosszankodott, hogy miért is jött vágya Romát látni,

ségi tagok vitális érdekét képezi, azok sorából minden megye területéhez képest megfelelő számú bizalmi férfiak, fognak választatni.

A bizalmi férfiak számára körülbelül 200-n mint tapasztalt gazdák, hivatva lesznek a károk felvételénél közreműködni.

Ezenkívül a gazdasági egyesületek elnökségei vagy választmányi tagjai közül az országban körülbelül 60 szakbizottsági elnök fog felkérteni.

A szakbizottsági elnökök, kiknek szintén a szövetség tagjainak kell lenni, vitás kárgyekben a szakbizottság elnöki tisztjét végzendik.

Ezen férfiak legjobban ismervén megyéjük gazdasági és természeti viszonyait, a károsult szövetségi tag jogos igényeit méltányosan fogják kielégíteni, de megfogják vedeni a szövetezeti is túlzott követelésektől.

A szövetezeti tagok 12 évre kötik le biztosításukat a szövetezettel, de fenn van tartva részükre azama jog, hogy az évenként változó természetű viszonyokhoz képest minden évben módosíthatják a biztosítandó összegeket. A 12 évi tartam szükséges 29 évi jégstatistikából merített tapasztalatra van fektetve.

A statisztika törvényei szerint kell ezen évsor, hogy az egyes években előfordulható veszteségek, más évek nyeresémei által ellensúlyoztassanak, és hogy a szövetezeti üzlet végeredményben nyereséggel legyen lezárható.

A szövetség a jelenleg gyakorlatban álló díjszabályán jelentékeny ocsóbb díjtetelek mellett kezdi meg működését. Minel nagyobb lesz a belepók azama és a biztosítási összeg annál merészelebb lehet a díjesség. Es miután a szövetség főczéja, a magyar gazdákra a jégbiztosítást mindinkább ocsóbbá tenni, bizton várható, hogy a hazai gazdaközönég saját jól foglaltott érdekéből bizalommal fog fordulni a jégbiztosítási szövetezethez. — A

Az országos jubileum. (Uto hang)

A keresztény lobogónak kétszáz év előtt történt győzelmét megünnepeite a főváros és pedig — a fővárosi lapok állítása szerint — elég szegényen.

Az egyházi disz-istentisztelet, melyen az ország bíróság főpapja pontifikált s apostoli hevell helygyőron beszévet mondott, kiemelkedő pontja volt az ünnepelekek, Az ünnepele egyeb pontjai nagyon gyatra sikertültek. Kár volt a fővárosnak annyit vendéget, még külföldieket is összekösdíteni csak azért, hogy megát előttük kompromitálja.

Ha már ünnepele rendezésére szánta magát, akkor okvetlenül kellett volna gondoskodnia arról, hogy az ünnepele fényes, impozáns s a történelmi aktushoz, melynek emléket ünnepeleltek, méltó legyen.

Igaz, hogy impozáns csak akkor lett volna, ha az egész ország lelkesült volna a jubileumért.

Az ország azonban teljesen nyugodt, s nem rokonszervez az ünnepele politikai irányával.

A haza polgári örömmel ünnepelel meg a keresztény lobogó győzelmét, melyet a magyar a mohamedán fanatizmus ellen kétszáz év előtt aratott, de nem tudnak lelkesülni a rendezett ünnepele politikai tendenciáért.

A nélkül, hogy politikai fejtegetésekbe bocsátkozni akarnának, kérdjük: mi oka van a magyar nemzetek politikai szempontból ültüni annak, hogy a magyar nemzet a törökök kiűzetése után zsarukot cserélt s mint mondani szokás: cseverből vederbe esett.

Hát mivel voltak különbek a Basták,

Atyjához is restelt visszatérni. Így érkezett egy karmelita kolostor falaihoz s fáradtan, ehesen egy kópádra ereszkedett le.

A kolostor előtti hely egészen üres volt, de csakhamar sajátos embercsoporttal nepesült meg.

Egész sereg félkezű, sánta, vak stb. gyült ott össze.

Egy öszhaju és szakállu bibliai szépaégu vak ember döcögött egy kis szennyes, porlepte gebén arra s a kópád előtt megállapodott.

Az öregember nagynehezen leszállott lováról s a falhoz erősített karikához kötvén a kantárszárát, szerényen az ácsorgó csoportközé állott.

Ferencz egészen elbámolt é nyomorék nép láttára, mely irigy s z e m m e l tekinté őt.

Egyszerre megnyilt a zárdá ajtaja, s egy szerzetes lépett ki, akit más három szerzetes társ követett egy roppant üst párolgó levesvel, csak most tudta Ferencz, miért é csoportosulás a zárdá előtt.

Az etel illata nagyon ingerelte a kiehézetett művésznök szaglási és izlető szervét. Sovár tekintetet vetett a gőzölög útra, s önkéntelenül közelebb húzódozott a koldulókhoz.

E merészségét fenyegető zúgással fogadták. Ferencz azonban nem sokat törődött a rendreutasítás é nemével; s épen közéjük akart furakodni, hogy a szerzetest megközelethesse. Ekkor már a szitoknak egész zápora fogadta őt.

Ambár a nyomorék nép minden tartózkodás nélkül káromkodott, mégis félenken vonult vissza az idegen ifjunak merész tekintete előtt

Karaffák, Ar vadak ebből basák?

A haza tek, mint a to lenebb módon legfukarabb b ták a legpoge magyar nemz ban. A török gónkét, az os molcsét aratt gyhöz méltó előt s azután jonak látott. zetek sorából

Ily eszm nem fog lelke Akkor mind minket, csak jeles fia, kik retese után s kikerülhettek hogy Kossuth aradi verstanú tannak közt

Es bár ev előtt a to lenül országé zot számlatú leg hanyatló hogy a ketsz államferhaka jük el.

A nemz tapintatosabb mint a közv lyek keves osztrákok népszerűtlen

Mert le zelem osztra történt s rucz vites tonája volt.

Nem dás volt haz ketész év szor szükség Lpót (híze) dekei, kik szarnokszá zasztó mód lenebbek vo

Ismété akarjuk von zetünkre, bí van temetve kü. Czelun ténelmi rell

elő a magy lefolyt jubile

A ker lával fogja díg, mig M Az 1686-ki ban hídegie most is, ke

* A gentia. Ma mében taré isteni tiszt püspök, S z ak. lev. tag Lajos lovag tanácsbíró egy resze, Csiky L gium lelke zet éneke

míaltal sik ezen maga — U — szolt é Hisz ennet tollat is v kácsingózi

— I — mi jog háborgatni

— C — ifjut — cz ugyan azé levest kér nie. Hát h vedéket v való is? —

Perr b o s z u hallá.

Ó se koldusokó ni, mintha t e k i n visszarida

Halló Csóu merészeté

— I — utra kol sánta.

— N — vános jó v a k.

— I — den embe férfi.

— embernek pupos.

Karaffák, Ampringenek, Heisterekek s a többi vadak ebből a fajból, mint a budai török basák?

A haza hű fiait amazok csak úgy öltözték, mint a törökök, csakhogy sokkal kegyetlenebb módon, sarcolták pogányabbul, mint a legfukarabb basák. Egyben azonban tulhaladták a legpogányabb kegyetlenséget is, t. i. a magyar nemzetiség ellen folytatott irtóháborúban. A török soha nem bántotta nemzetiségünket, az osztrák, ki a budai győzelem gyümölcsét aratta, vad kegyetlenséggel s jobb mértékű következetességgel akkor, az előtti s azután évszázadokon át minden eszközt jónak látott, melylyel a magyart az elő nemzetek sorából kitorólhatni vélte.

Ily eszméért a józan magyar nép soha nem fog lelkesülni, nem, különösen 1849 óta. Akkor minden európai uralkodó elhagyott minket, csak a török nem. Hogy hazánk ama jeles fiait, kiknek szabadságharcunknak leverése után sikerült Törökországba menekülni, kikérülhettek az osztrák remárummal bosszúját, hogy Kossuth Laos nem lett bitóársuk az aradi vertanúknak, ezt a nagylelkű török szultánnak köszönhetjük.

Es bár a rokonszenv, mely meg csak pár év előtt a török nemzet iránt oly felreerthetlennül országazerte nyilatkozott, a magyar nemzet szalmatűz természetével észrevehetőleg hanyatlott, de odáig még nem jutottunk, hogy a kétszáz év előtt iránt adó osztrák államférfiakat dicsőítésre méltóknak ismerjük el.

A nemzet józan értelme ez uttal ismét tapintatosabb volt, mint vezetői s előrelátóbb, mint a közvélemény csinálói: a hírlapok, melyek kevés kivétellel verték a nagy dobort az osztrákok dicsőítésére s a szegény törökök népszerűsítésére.

Mert hát bizony ez az 1686-iki győzelem osztrák lovon, osztrák vezénylet alatt történt s P e t n e h á z y, a híres kurucz vitéz akkor már szintén a császár katonája volt.

Nem mondjuk, hogy a török uralom áldás volt hazánkra, szívesen elismerjük, hogy kétszáz év előtt a mohamedán fanatizmus sokszor szükségtenül kegyetlenkedett, de a nagy L p o t (hízelgői nagynak neveztek el) szülnedek, kik a törökök fölött nyert diadalt a zsarnokság s kegyuralom czéljaira oly borzasztó módon bizsákmányolták, sokkal kegyetlenebbek voltak a törökökkel is.

Ismételjük, hogy az elmondottakat nem akarjuk vonatkoztatni jelenlegi politikai helyzetünkre, hisz a Leopoldok szomorú kora el van temetve, örökre feltámadás reménye nélkül. Czelünk csak az volt, hogy egy kis történelmi ref. órával igazolhatóan állithassuk elő a magyar nemzet közönyét a Budapesteni lefolyt jubilaris ünnepélyek iránt.

A keresztény lobogó győzelmet örök hállal fogja kitérni a késő utókor is, mindaddig, míg Magyarország keresztény ország lesz. Az 1686-iki diadal politikai gyümölcsétől azonban hűdeljelet kap minden magyar hazafi most is, kétszáz év múltán.

Hydry Bódog.

Helyi hírek.

A tanodákban megkezdődött a diligencia. Ma reggel 8 órakor, a főiskola imatérmeben tartott meg az iskolai évet megnyitó isteni tisztelet. Jelen voltak R é v é s z B á l i n t püspök, S z u t s I s t v á n e g y h. főgondnok és ak. lev. tag, K. T. ó t h K á l m á n lelkész, L a k y L a j o s lovag és v. tanácsnok, B e k e M i h á l y tanácsbíró és árvászeki elnök, a presbyterium egy része, a tanári kar és a főiskolai ifjuság. C s i k y L a j o s hittanszaki tanár, mint a collegium lelkesze mondott szép imát s a gyülekezet éneke után meg dr. K o v á c s S a n d o r

miáltal sikerült neki a szerzetes figyelmét egészen magára vonni.

Ugyan mit akar köztünk ez a lehéto — szolt egy lángvörös hajú sánta koldus. — Hisz ennek a lába egészséges és szeme is van, tollat is visel a kalapja mellett, és úgy látszik kacsingózik a levesünkre.

Kergessük is el innen — tevé egy — mi jögon merészelt ő minket étkezésünkben háborgatni?

Ne itéljétek el mindjárt azt a szegény ifjut — czolt az öreg vak ember. — Ha csakugyan azért jött hozzánk, — hogy egy kevés levest kérjen, akkor nagy szükségben kell lennie. Hát nem kötelességünk-e nekünk a szegényedőket vigasztalni, habár nem mi közlünk való is?

Perrier Ferencz elsápadt a h a r a g é s b o s z u s á g m i a t t, midőn e szavakat hallá.

Ó sem szóval, sem tettel nem akart a koldussal kikötni, de azt sem akarta mutatni, mintha ő e sepredek népnek fenyegető t e k i n t e t t ő l é s z a v a i t ő l visszaritadna.

Hallgatott tehát. Csöndes magatartása e vad csoportot még merészebb tette.

De hát miért nem megy az ország-utra koldulni — kezdé ismét a v ó r ó s sánta.

Mert alkalmasint nem szokott a nyilvános jótéteményekkel élni — jegyzé meg a v a k.

Hát nincs nyitva az isten háza minden ember számára? — kérde az öreg vak férfi.

Ugyan zaklassuk el innen a vak embernek v é d e a c z é t — susogá a pupos.

akad. igazgató olvasta fel az egyh. ker. uj rendelkezes szerint, a stipendiumokat nyert akad. tanulók nevesorát s megtartotta eszmeben gazdag beköszöntő beszédet. — Megkezdődtek az ifjusági mozgalmak is. Ez az ifjuság előkészítete az alkotmányos életre s epeben azért ó h a j t a n o k, hogy oly egyánek et t i z n o k, teljen meg bizalmával, a k i k a t a n u l ó i f j u s á g r e s z é r ő l m a e l v á r t h a z a f i a s s z e l l e m e t f e n t a r t a n i, ennek hazafias mozgalmait vezetői képesek legyenek. A főiskolai könyvtárnok-jelöltek: V e r e s s B á l i n t (nemzeti színű kokárda) C s a p ó P é t e r (rozssaszínű) és T ó t h J ó z s e f (nemzeti szalag). A jogász-segélyegylet elnök-jelöltjei O l s c h v á r i Z o l t a n (veres toll) és F e k e t e J ó z s e f. A választások e hó folytatn fognak megtartatni. — A kereskedelmi akadémiáj önképző kör elnök-jelöltjei H a j d u I s t v á n és G o l d b e r g e r S a m u e l, izraelita, az előbbinek jelvénye piros, ezé kék szalag. Az ifjuság szelvények megőserése végett, érdekes lenne, ha az egyes jelölt urak programjait a lapokban közzéténnék.

Katonaságunk, ugymint a 39. gyalogezred és 15. huszárezred, a törökkel együtt, ma d. u. 3 órakor érkezett Debreczenbe. A katonai zenekar együtt vonult be a katonasággal, mindenütt nagy néptömeg által várva a bevezétt taraságos és súlyos tenkei gyakorlatok után. Mindenkin megátszik, hogy óriás fáradsámat álltak ki, — Megemlítjük, hogy a gyalogezred első zászlóalj, Focsaóbi (Bosznia) Aradba érkezik s így két zászlóalj lesz ott, kettő Debreczenben.

Hajdumegye virilistának névsora közszemlére van kitéve a megyeházaánál, hol a felezoamlások eszközölhetők. Az első virilista fizet 6794 f r t adót, az utolsó, a 120-ik számú pedig, a ki nem más, mint S o l t é s z L á s z l ó szoboszlói ref. lelkész fizet 284 f r t. A tizenket leg t ö b b a d ó t f i z e t ő k n é v s o r a k ö v e t k e z ő: Gr. Zichy Géza 6794 f r t a l, Forrai Henrik 4304 f r t a l, Stern Jakab 3496 f r t a l, Gróf Degefeld Gusztáv 3484 f r t a l, Harstein Péter 3412 f r t a l, Fischbein Ignác 2323 f r t a l, Oláh Jakab 2189 f r t a l, Schvarcz Sámuel 2169 f r t a l, Lukacs Dezső 1569 f r t a l, Scheer Lajos 1443 f r t a l, Weisz Benjamin 1442 f r t a l, Adler Farkas 1565 f r t a l. (Kettenestek szíddol)

Artézi kut. A miniszterium engedélyezte a piacon terbe v e t t a r t é z i k u t f u r a s t. S i g m o n d y, ki a furásra nézve ajánlatot nyújtott be, fel fog szolnítani, hogy mielő előbb jöjjon Debreczenbe, a szerződés megkötése végett. Zsigmondy kötelező ajánlatának főbb pontjai a következők: a furás helyet vele együtt a város jelöli ki. — 390 m. m. átmérőjű csövek alkalmazása mellett kezd el a furást. Az összes csövek és a furáshoz szükséges minden felszerelést ő tartozik adni, a munkásokat szintén ő fizeti. Szállítási, utazási és beszerzési költségek fejében fizet neki a város egyszer s mindenkorra 1000 f r t o t. 300 méterig minden méter után 85 f r t o t fizet a város. Ha hamarabb elérné a vizet 300 méternél, vagy a város beszüntetné a furást, ezen esetben a hiányzó részekért a város csak 22 f r t o t fizet. Ha nem sikerülne az első kut, kész másikat is fúrni, oly díjazásba szerint, a mint az első. A munkát — a szerződés megkötése után — 6-8 hét alatt megkezdé. A veres fényelő való kibélelés méterenként 15-16 f r t a k e r ü l.

Nagybánya és Vidéke, ez ugyenes szerkesztett heti lap szerint, 7-iki száma hosszasan foglalkozik a nagybányaiak debreczeni kirándulásával. Meleg rokonszenv és lelkesedés szól minden sorából. Találunk benne a debreczeni fogadtatásra vonatkozó vezércz. k-

A szerzetes, ki a morgást észrevette, idején való d o l o g n a k látta a beavatkozást.

C s e n d e s s é g! — kiáltá a tömegre.

Ezután szelid hangon így szolt Perrierhez:

Lépj közelebb fiam és légy őszinte. Arczodról becsületesség olvasható le, és én sajnálnám, ha rossz ösvényre tértél volna le. Ez a leves a szegényeknek van szánva, nem pedig a dologkerülő korhelyeknek. Ha jögon van részvétünket igénybe venni, azt mi nem tagadjuk meg tőled. Vagy talán valami belső kór tesz munkára képtelenné?

Igen, igen! hadd lássuk seibeit, tört karját, vagy megromlott szemét — szóalt meg egyszerre az egész koldus sereg.

Szólj fiam! — mondá a szerzetes. — Nem tisztelőndő atyám, nyomorék nem vagyok.

Akkor hát távozzál fiam — szolt a barát szánakozó hangon.

A festést csak büszkesége tartá vissza, hogy a s z e r z e t e s n e k nagy szükségét felfedezze.

Az öreg csak leghamarább fölfedezte a baját:

E z a s z e g é n y f i u é h e s. Ez az ő baja.

A világtalan jámbor zarándok volt, ki ép Rómába akart utazni.

Ferencz visszavonult. Leereszkedett a kópdra s hmlókat tenyerébe hajlalt.

Egyszerre valaki érinté a kezét. A világtalan volt. Levessel teit csészéjét tartá elébe.

(Folyt. köv.)

ket a szerkesztő: Palmer Andor tollából, — míg a kirándulás részleteit Nyiró Sándor ismerteti, ki nevezett lapot a kirándulás alkalmával képviselte s tanui voltunk annak, hogy mily szorgalmasan jegyezgetett. Így nem is csoda, hogy tudósítása annyira alapos, minden részletre kiterjedő, mindennel beszámoló, a mit rövid itt létük alatt láttak és élveztek. Moudanunk sem kell, hogy a legkedvezőbbben itéljünk és viszonyaink felől s meg lehetünk arról győződve, hogy Nagybanában, e kicsiny, de lelkes s intelligens határszéli magyar városban, Debreczen állandó jó barátot nyert!

A nagy szárazság miatt, mely már tühethetlenné kezd válni s a gazdaközönségnek komoly aggodalmakat okoz, az erdőből már a nyulak és a foglyok is eltávoztak.

A vármegyéről. Hajdumegye központi választmánya ma ülést tartott. A tisztviselők nyugdíj szabályzatának elkezesése végett a mult közgyűlés által kiküldött bizottság ma szünető ülésezett.

Az utcák locsolása hiszen el volna rendelve, szigorú bírságok mellett, locsolják is — a külvárosokon, de a főpiacz-utcán ugyan nem jut egy viz az aszfalt, mint a menyit az „Arany Bika“ és még egy-két épület előtt locsolnak res. Ugyan ki ellenőrizi ezt az ázsiai állapotot? . . .

A szél eredete. Tudod-e kis fiam, miből támad a szél? — A nagymama térdéből, mert mindig hallom, hogy mondja: — Nagyon fáj a térdem, már megint szél lesz.

Szóvátum diszes új iskolai épület emeltek tagas tanteremmel s tanítói lakással. Segített Debreczen városa is, mint ottani földesuraság, ingyen telket és 527 forintot adva az iskolához. Az épületet rövid időn át fogják adhatni hivatásának. Szóvátum különben a ref. hívők közt általában dicséretes áldozatkészség tapasztalható az egyház ügyeiben. Csak nemrég avatták föl a ref. templom új orgonáját is, mely egy jómódú házaspár: Kardos József és neje szül. Csorba Zsuzsanna asszony ajándéka. Két ezer forintba került s a debreczeni Docsekai József műve.

A ház világlítás ismét elvérvén kellő fokozatát, vagyis hasonlóva válván az egyiptomi sötétséghez, az igazgatóság és a hatóság elrendelték, hogy az egyes iampák alá allitassanak a városi hatóság, és a városi közgyűlés tagjai, akiknek a fejből kisugározó fény fogja pótolni a világlítás hiányait. A polgármester, Jömeröncz és gárgyári igazgató uraknak meg lesz engedve, hogy egy-egy pakli vihar gyufát vegyenek magukhoz és azt időnként meggyújtogassák!

A Dénes napi vásár e hóban tartatik meg. Programja a következő: 27. hétfőn, 28. kedden, 29. szerdán bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparcikkek, gaponaművek és mindenféle terményvásár. szept. 30. és okt. 1. csütörtök, pentek juhvasár, okt. 2-3. Szombat, vasárnap sertesvásár. 4-5. hétfőn, kedden ló és baromvásár. Megengedtetik, hogy habár a bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparcikkek, gaponaművek és egyéb terményekre az elővásári hetnek, Hétfő, Kedd és Szerda napjai vannak vasári napokul kijelölve, az említett cikkek és termények a vásár egész folyamala alatt árulhatnának.

A szomszédból. A nagyváradi löverseny e hó 11. és 12-ik napján tartatik meg. — E. M. K. E. Szilvi Olivér, az éleedi választó kerület orsz. képviselője, 100 f r t a l belepert az E. M. K. E. alapító tagjai közé.

S z i n e s z e t. Penteken Nagyváradon Mándoky Béla fog vendégszerelpelni „Seigliére kisasszony“ cz. színműben. — A h a d g y a k o r l a t o k N.-Váradon véget értek. A tiszti vizsga e hó 15-én veszi kezdetét.

Az osztrák-magyar bank összes intézeteiben 1886. aug. 31-én lezámított váltók és értékek 130,004, 400 f r t a r u g a n k, — mely összegből a d e b r e c z e n i bankfiókra 2,070 ezer 300 f r t e s i k.

Gyászjelentés. A legmelyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk forrón szeretett fedelhetetlen jó gyermekem, testvérünk, sógorunk és nagybátyánk K o n c z I s t v á n n a k e l t e 34-ik éveben, váratlanul történt elhunytát. A megboldogult földi részei f. hó 10-én délután 4 órakor, előbb a nagyceapó-utczai 319. sz. házuknál, majd a ref. nagytemplomban tartandó rövid gyászszertartás után, a czeled utczai sírkertben fognak örök nyugalomra tértetni. Mely végítességeit elre rokonainkat, ismerőseinket s általában a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczen, 1886. szeptember 8. A boldogult édes anyja: Ö z v. K o n c z L a j o s n é, szül. Király Zsuzsanna; testvérei: K o n c z L a j o s nevével Frankovszky Bertával; gyermekei: Berta, Dr. Kálmár Barnával, Lajos és Dezsővel; K o n c z E l e k, nevével Bacsó Piroskával; K o n c z E m i l i a, férjével Otkokocsi Vég Jánosval és gyermekei: Emilia és Vilmaival; több számos rokonok nevében is.

Uj erdész-gyakornok. Kovács Pál, erdész gyakornok, ma tette le a hivatalos esküt.

Gyász. Ujfalu Nyenyhért helybeli polgárt s nejét lesújtó csapás érte. Egyetlen kis fiok, Lajos alig másfél éves korában elhunyt. A kis halott temetése ma délután ment végbe. Nyugodjék békevel!

A kórház bizottság tegnap d. u. a városháza nagy termében gyűlést tartott, a kórházban fizetendő ápolási díjak megállapítása tárgyában. Erre nézve a tanácshoz javaslatot nyújtott be, mely azt a miniszteriumhoz terjeszti fel jóváhagyás végett. A javaslat szerint az ápolási papdíjak 65 k r r a e m e l t e t n e k.

Árvák felruházására. Az árvagyami hivatal előtt ma déliótt gyermekektől hemzse-

gett a városháza folyosója, — ugyanis akkor látatott el ruházal azon 50 árva gyermek, kiket a K o v e s d y J a n o s költségen szoktak felruházni.

A termény kereskedők és szállító közgyűlésbe. A m. kir. állanvasutak igazgatósága értesité az alírt nívatait, hogy az Elvator és fővárosi közraktárban összehozott szállítmányok következtében az azokba való terményszállításat további rendeletig beszüntette. Mit is az érdekletteknek ezemelni tudomására hozunk. Debreczen, 1886. szeptember 9-én. A kereskedelmi és iparkamara.

Adományok. A debreczeni jótékony nőegylet árvaháza részére Kápos Gábor és Jóó István urak egy-egy szék burgonyát adományoztak; fogadják szives megemlékezésükért az árvák nevében nyilvánítot szives köszönetem. Debreczen 1886. szept. 9. Veresné Szathmáry Teréz nőgyógyi elnök.

Külső használatra. Tagfajdalmak csuzos és köszvényes bajok, ugy mindenféle gyuladasknál Moll valódi Fereucz-pálinkája bizos eredménnyel használtaik. Egy üveg ára 80 kr. Szétküldés naponta utánvetellel a Moll-cs. kir. udvari szálító gyógyszerész által Bcsabben. Tuchlauben 9. A vidéken minden gyógy-szerteráiban és fúszkereskedésben határozottan Moll készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Történelmi naptár. C s u t o r t ö k, szeptember 9. 1853. A magyar szent korona fel-találása.

Muszák.

A bajai Tóth Kálmán szobor pénz-alapja a legutóbb megejtett pénztári vizsgálat szerint 8384 f r t 49 kr. tőkeóul 500 f r t követelekből és összesen 8884 f r t 49 kr tőke s kamataiból áll. Miután a Szekesfehérvárt fel-allított Vörösmarty-szobor 10,100 f r t b a k e r ü l a melyből 1500 f r t e s i k a szobor tervére 6700 f r t a szobor készítésére és 1900 f r t a talapzatra, a bajai szoborbizottság elérkezettnek látta az időt, hogy a szoborfeállítás kerdesével komolyan foglalkozzék. A mintázat elkészítése és a szobor ércbeöntése idejéig (a mi 2-3 évet fog igénybe venni) a szobor-alap újabb adakozások nélkül is a Vörösmartyhoz hasonló szobor feállítására elegendő lesz. A szobor-bizottság Szekesfehérvár város polgármesterétől a szobor részletes költség-kimutatót és a ma körülmények közlést kérte, hogy a Vörösmarty-szobrot ki mintázta és ki öntötte ércbe?

Gyakorlati kereskedelmi tudományok. czimú, szakismeret terjesztő folyóiratot indított meg Zachár Gyula tanár, és közgazdasági író. E folyóirat kereskedelmi szakirodalmunkban, mely könyvpiacunkban egyáltalán gyengen van képviselve, s az ország, külföldön megjelent és az ottani viszonyoknak megfelelőleg írt ily nemu munkákkal van ellárasztva, valóban nemcsak hűségpótló, de ez időszertu egymagában is áll, és hisszük, hogy e korszerű irodalmi vállalat, oly munkatársakkal élen, mint dr. Böcher Károly, dr. Gööz József, dr. Kenedi Géza, Lengyel Sándor. — dr. Matyasovszki László, Nevi László, Roller Matyas, Rózer János és Schneller Alajos meg is fog ama hivatásának felelni, melyet maga elé tűzött. A folyóirat a kereskedelmi szakot érdeklő összes tudományágakat összefüggő sorrendben ismerteti s e mellett egy mellékapon a kereskedelmi és pénzügyi szemlé“ beu értekezések, bírálatok, könyv- és irodalmi ismeretéseik s egyéb apró tudományos irányú közleményekkel igyekszik a kereskedelmi szakirodalmat emelni. — A folyóirat kethetenkénti füzetekben jelenik meg, s az előttünk fekvő első füzet, egy külső izléses kiállításra, mint belső tartalmára nézve megérdemli a figyelmet. Az első füzet, két kereskedelmi tudományággal: a könyvtellel és váltoisemvel foglalkozik, s mindkettő tömören, alapos szakismerettel és olvasottsággal van feldolgozva. Már magában az, hogy a könyvvezetésnél a leltározást ismertette, az olvasó az üzleti könyvvezetésre vonatkozó összes törvények és szabályok, mint kereskedelmi illetek, csőd és büntető törvényekkel ismerkedik meg, becsesse teszi a munkát. — A folyóirat a szerkesztő Zachár Gyula kiadásában B u d a p e s t e n jelenik meg, előfizetési ára egy évuvedyre 2 forint.

Felolós szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy tanítási óráimat Szeptember hó 11-én megkezdem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok Debreczen, 1886. szept. hó kitünő tisztelettel

Blayer József tánczmester.

Szécshenyi-utca 1804. Adler-ház,

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.
Nyári gyógyítás.
Őszi gyógyítás.
Téli gyógyítás.

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosító cégé nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása mákacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altestbajok, gyomorgörccs, fülgyulladás, májgyulladás, aranyér és a legkülönböztetőbb májbetegségek ellen érvizdek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarország minden nevezetesebb gyógyszer-tárában. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozással fogva az ön Moll-féle Seidlitz-porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer mindenkorra s kívánok érte szívveljes „Isten fizesse meg”-et; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
 Steinko Ján. F. lelkész Honnestschlag ban.

Legjobb bedörzsölő szer
köszvény, csusz
és minden meghűlési betegségek ellen.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Köszvény, csusz, mindennemű testszagattás és benulásnál; *burogatás alakjában* minden sérelem és sebnél, dagاناتok gyuladásaánál. *Belsőleg* vízzel vegyítve rögtön roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tár és ásványaru kereskedésben. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Eli ismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
 Hornof. lelkész Micholup-ban

81. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben
 Kötelezettség és engedély nélkül készpénz fizetés mellett.
Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és aprószemű	100 kio	17.80
C. Szinte „közepeszerű”		16.80
0. Királyliszt		17.20
1. Lángliszt		16.80
2. Montliszt		16.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		15.60
4. „2-od		15.20
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		14.80
6. Szinte „2-od		14.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső		13.80
8. Szinte „2-od		13.20
8 1/4. Barna „1-ső		12. —
8 1/2. Szinte „2-od		9.40
9. Lángliszt		7.60
10. Veres liszt		—
11. Finom korpa zsákkal		4.60
12. Durva korpa zsákkal		4.40
Simán őrölt liszt zsákkal á 75. kg.		9.40

Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább

Debreczen, 1886. aug. 25

A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasálynak véve:

A. B. C. 0—9 számig	25 és 85 kilo.
10 11. 12.	50
Sima liszt	75

Brünni posztó-szövetek

Brunner Frigyes
 posztószövet raktárában
 Brünn, Frölicher-utca 3-ik sz.

Minta, megtekintés végett bérmentre, gazdag mintagyűjtemény a szabó urak részére bérmentlenül küldetik.

Brünni szövetek

elegáns

Őszi és téli felöltőkre

3—10 meter hosszúságú, minden férfi felöltőre elégséges darabok kaphatók:

- 4 f. 80 kr-ért finom,
- 7 f. 75 kr-ért igen finom,
- 10 f. 50 kr-ért legfinomabb

valódi juhgyapjuból

Palmerston és Boy-féle felöltőkre méterenkint 2 f. 50 krtól 5 frtig. — London féle 2 frt 25 krtól 3 frtig. — női kendők méterenkint 1 ft. 25 krtól 2 ft. 50 krig küldetik — utánvetellel mindenkinék

Siegel-Imhof

brünni gyarából és raktárából.

Figyelmeztetés! Fentebbi cég szöveitei szolid és izléses kiállítás, valamint rendkívüli tartósság által tűnnek ki. Az ismert szoliditás és jelentős keny előállítási képesség okozza, hogy csak a legjobb árú és csak a kiválószott minták küldetnek. Kívánatra küld a fentebbi raktár mintáit ingyen és bérmentve.

KITÜNTETÉS
SZEGERD
érdem éremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÜNTETÉ
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hírlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és áriapokat; díszműveket arany- ezüst és szinnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

ROVATOZTOTT IVEKET;

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő DEBRECZEN-i lapban a legelőcsöbben számítva közzé teszek.

KITÜNTETÉS
LONDON

KUTASI IMRE.
 könyv- és könyomda-tulajdonos.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KAROLY ház.

Először
 Helyben
 Egy évre
 Fél évre
 Negyed évre
 Egy évre
 A lap születés
 den külsőm
 utca 1564.
 háza szorok
 k
 Először
 TUBIGDT. K
 OS & TBY. K
 kereskedés
 talban KUTA
 nyomdájában

Sá
 (r. e
 önzés, a
 meghajlás
 nitható az
 gos részvé
 pett fejede
 lépten-nyo
 Hogy
 pen hazam
 zik a legs
 oka nem e
 a tömeg
 nagy erem
 gek iránt,
 berginek
 szembe lá
 lenségünk
 hogy a sz
 gét muszk
 önkény ok
 A ki
 ták, hogy
 tétele nem
 muszka be
 törekvés
 I. Sándor
 király, eze
 egykori gy
 ki — a b
 kejobbját
 lett volna
 csés hangu
 állva, erős
 len ellenf
 Hagyomán
 mányosabb
 iránt okozt
 és o k ve
 fejedelem
 is jó szem
 ben ug,
 szentes t
 dort. Erre
 berg Sand
 ki által in
 sát kérte
 De a
 mert a k
 akarja hoz
 beu akarj
 intező hat
 hijaba val
 lása és m
 intelem, r
 orosz-törö
 ba tény a
 minden d
 hajlandósá
 te magán
 ellenben e
 Meg kell
 Battenberg
 nemzeti r
 s z e t és
 a ténye
 lyoztuk) n
 bolgár fej
 muszka-er
 Taga
 csétlen vé
 az orosz
 kegy emel
 Taga
 Szlivniczát
 segítségé
 ria és K
 vitte, Tör
 orosz ter
 Az o
 lenné, az
 az összees
 de sőt fel
 és végül
 adó távira
 ta ott hű
 megteremt